

Atspausdinta iš e-seimas.lrs.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS IR LENKIJOS RESPUBLIKOS

SUTARTIS DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR ABIPUSĖS APSAUGOS

Preambulė

Lietuvos Respublika ir Lenkijos Respublika, toliau vadinamos Susitariančiosiomis šalimis, siekdamos sustiprinti bendradarbiavimą ekonomikos srityje bendram abiejų valstybių labui, norėdamos sudaryti ir palaikyti palankias sąlygas vienos Susitariančiosios šalies investitorių investicijoms kitos Susitariančiosios šalies teritorijoje, suprasdamos, jog būtina skatinti ir apsaugoti užsienio investicijas, siekiant abiejų Susitariančiųjų šalių ekonomikos klestėjimo, susitarė:

1 straipsnis Sąvokos

Šioje Sutartyje:

1. Sąvoka „investitorius“ kiekvienos Susitariančiosios šalies atžvilgiu reiškia:

a) fizinius asmenis, turinčius Susitariančiosios šalies pilietybę;

b) juridinius asmenis, įskaitant kompanijas, korporacijas, biznio asociacijas ir kitas organizacijas, įsteigtas pagal tos Susitariančiosios šalies įstatymus, turinčias savo buveinę ir užsiimančias ekonomine veikla tos Susitariančiosios šalies teritorijoje;

c) juridinius asmenis, įsteigtus pagal bet kurios šalies įstatymus ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamus tos Susitariančiosios šalies piliečių arba juridinių asmenų, turinčių savo buveinę ir užsiimančių realia ekonomine veikla tos Susitariančiosios šalies teritorijoje; tai reiškia, kad ta kontrolė yra galima, turint esminę nuosavybės dalį.

2. Terminas „investicija“ reiškia bet kokią turtą, kurį investuoja Susitariančiosios šalies investitorius, su sąlyga, jei tai buvo padaryta pagal kitos Susitariančiosios šalies įstatymus ir tvarką, ir apima:

a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, taip pat kitas teises in rem, kaip servitutus, ipotekas, turto sulaikymus, užstatus;

b) akcijas, dalininko teises ar kitokį dalyvavimą kompanijose;

c) pinigines pretenzijas arba pretenzijas į bet kokią ekonominę vertę turinčią veiklą;

d) autorines teises, pramoninės nuosavybės teises (patentus, naudingus modelius, pramoninius pavyzdžius ar modelius, prekių ar paslaugų ženklus, prekybinius pavadinimus, kilmės ženklus), know-how, goodwill;

e) valstybinio organo suteiktas teises ekonominei veiklai vykdyti, įskaitant koncesijas, pavyzdžiui, gamtos turtų žvalgymui, gavybai ir jų panaudojimui.

3. Bet koks investicijos pakeitimas neturi įtakos investicijai kaip tokiai su sąlyga, kad tas pakeitimas neprieštarauja Susitariančiosios šalies, kurios teritorijoje ta investicija atlikta, įstatymams.

4. Jei investicija yra atlikta per ūkinį vienetą, kuris paminėtas šio Straipsnio paragrafo 1 punkte c) ir kurio dalininkas investitorius yra, tai investitorius naudojasi šios Sutarties teikiamomis teisėmis pagal jo turimos dalies dydį. Tačiau toks investitorius negali naudotis šios Sutarties teikiamomis teisėmis, jeigu jis pateikia ieškinį dėl ginčo suregulavimo pagal kitą tarptautinę investicijų apsaugos sutartį, kurią yra sudariusi Susitariančioji šalis, kurios teritorijoje investicija atlikta.

5. Terminas „pajamos“ reiškia visas iš investicijų gautas sumas, tokias kaip pelną, palūkanas, kapitalo padidėjimą, dividendus, atlyginimus už naudojimąsi nuosavybe, mokesčius ir kitas einamąsias įplaukas.

6. Terminas „teritorija“ atitinkamai reiškia Lietuvos Respublikos arba Lenkijos Respublikos teritoriją, taip pat kiekvienos iš teritorijų tuos besiribojančius jūros plotus, įskaitant jūros dugną ir podirvį, kur Susitariančiosios šalys pagal tarptautinę teisę gali naudotis suverenomis teisėmis ir jurisdikcija, tyrinėdamos ir eksploatuodamos tų plotų gamtos turtus.

2 straipsnis Investicijų skatinimas ir leidimas investuoti

1. Kiekviena Susitariančioji šalis savo teritorijoje skatina kitos Susitariančiosios šalies investitorių investicijas ir leidžia investuoti pagal savo įstatymus ir tvarką.

2. Jeigu Susitariančioji šalis sutinka, kad jos teritorijoje būtų padaryta investicija, ji pagal savo įstatymus ir tvarką turi suteikti šiai investicijai visus reikalingus leidimus, įgalinančius vykdyti licencines sutartis ir kontraktus dėl techninės,

komercinės ir administracinės pagalbos. Kiekviena Susitariančioji šalis prirėikus turi stengtis suteikti reikalingus įgaliojimus, susijusius su konsultantų ar kitų kvalifikuotų užsienio asmenų veikla.

3 straipsnis

Investicijų apsauga ir traktavimas

1. Kiekviena Susitariančioji šalis savo teritorijoje turi apsaugoti kitos Susitariančiosios šalies investitorių investicijas, padarytas pagal jos įstatymus ir tvarką, ir netrukdyti nepagrįstomis arba šališkomis priemonėmis jų valdyti, išlaikyti, panaudoti, naudotis jomis, plėsti, perduoti ir, jei prirėiktų, jas panaikinti.

2. Kiekviena Susitariančioji šalis užtikrina savo teritorijoje sąžiningą ir teisingą kitos Susitariančiosios šalies investitorių investicijų traktavimą. Šis traktavimas, kurį Susitariančioji šalis taiko savo teritorijoje kitos Susitariančiosios šalies investicijoms ir veiklai, susijusiai su jomis, yra ne mažiau palankus negu tas, kuris taikomas bet kurios trečiosios šalies investicijų investicijoms.

3. Tačiau didžiausio palankumo statusas netaikomas lengvatoms, kurias viena iš Susitariančiųjų šalių teikia trečiosios šalies investitoriams dėl jos dalyvavimo ar prisijungimo prie laisvosios prekybos zonos, muitų sąjungos, bendrosios rinkos ar bet kokios kitos abipusei ekonominei pagalbai skirtos organizacijos, ar pagal jau esančias arba būsimas sutartis dėl dvigubo apmokestinimo panaikinimo ar kitų finansinių klausimų.

4 straipsnis

Investicijų nusavinimas ir kompensacija už jas

1. Nė viena Susitariančioji šalis negali nusavinti investicijų, nacionalizuoti jų ir taikyti bet kokias kitas priemones, kuriomis siekiama tiesiogiai ar netiesiogiai nusavinti kitos Susitariančiosios šalies investitoriams priklausančias investicijas, išskyrus tuos atvejus, kai tai daroma visuomenės labai nediskriminaciniu pagrindu, įstatymų nustatyta tvarka ir su sąlyga, kad bus susitarta dėl efektyvios ir atitinkamos kompensacijos. Kompensacijos suma turi atitikti nusavintų investicijų rinkos vertę prieš pat nusavinimą arba prieš viešai ją paskelbiant. Į ją turi įeiti palūkanos nuo nusavinimo dienos. Ji turi būti laisvai pervedama.

Kompensacijos suma nedelsiant sumokama konvertuojama valiuta tam asmeniui, kuriam priklauso ją gauti, nepaisant jo gyvenamosios vietos ar buveinės, jeigu Šalys nesusitarė kitaip. Pavedimas yra laikomas neuždelstu, jei jis užima ne daugiau laiko negu jo reikia pervedimo formalumams atlikti. Minėto laiko tarpo pradžia yra atitinkamo pareiškimo įteikimo data. Laikotarpis negali būti ilgesnis negu trys mėnesiai.

2. Bet kurios Susitariančiosios šalies investitoriai, kurių investicijos patiria nuostolius kitos Susitariančiosios šalies teritorijoje dėl karo ar kokio nors kito ginkluoto konflikto, dėl ypatingosios padėties šalyje, maišto, naudojasi ne mažiau palankiu nuostolių atlyginimo režimu negu tas, kurį ji teikia trečiosios šalies investitorių investicijoms. Jei įmanoma, nuostoliai turi būti padengiami be nepateisinamo vilkinimo.

3. Investitoriai, apie kuriuos kalbama Straipsnio 1 paragrafo 1 punkte c), gali nekelti pretenzijų, pagal šio Straipsnio paragrafus 1 ir 2, jeigu kompensacija buvo išmokėta pagal kitos investicijų apsaugos sutarties, sudarytos Susitariančiosios šalies, kurios teritorijoje buvo atlikta investicija, vienodas sąlygas.

5 straipsnis

Pavedimai

1. Kiekviena Susitariančioji šalis, kurios teritorijoje investavo kitos Susitariančiosios šalies investitoriai, leidžia jiems laisvai pervesti su šiomis investicijomis susijusius mokėjimus laisvai konvertuojama valiuta, ypač:

- a) kapitalą ir papildomas sumas, būtinas investicijų išlaikymui ir plėtimui;
- b) pajamas, pelną, palūkanas, dividendus ir kitas einamąsias pajamas;
- c) lėšas, skirtas reguliariai gaunamoms ir dokumentaliai įformintoms, su tam tikra investicija tiesiogiai susijusioms paskoloms apmokėti;
- d) atlyginimus už naudojimąsi nuosavybe ir rinkliavas;
- e) įplaukas, gautas visiškai arba dalinai panaikinus investicijas;
- f) kompensaciją pagal 4 Straipsnio sąlygas;
- g) vienos Susitariančiosios šalies piliečių, kuriems buvo suteikta teisė dirbti su investicija kitos Susitariančiosios šalies teritorijoje, uždarbius.

2. Pavedimai laisvai konvertuojama valiuta turi būti atliekami neatidėliojant pagal pervedimo dieną taikomą valiutos keitimo kursą ir pagal Susitariančiosios šalies, kurios teritorijoje buvo atlikta investicija, nustatytą tvarką. Tai reiškia, kad tokie pavedimai negali būti atmetami, sustabdomi arba panaikinami.

3. Susitariančiosios šalys įsipareigoja šio Straipsnio 1 ir 2 paragrafuose nurodytiems pervedimams taikyti ne mažiau palankų režimą negu tas, kuris yra taikomas bet kurios trečiosios šalies investitorių pervedimams.

6 straipsnis

Teisių perdavimas

1. Jei Susitariančioji šalis arba atitinkama jos oficiali įstaiga sumoka savo investitoriams pagal garantiją arba draudimą, sudarytą investicijos pagrindu, kita Susitariančioji šalis turi pripažinti teisių perdavimo galiojimą.

Susitariančiajai šaliai arba bet kokiai jos oficialiai įstaigai, kuriai perduodamos investitoriaus teisės, turi būti suteiktos tokios pačios teisės ir ji įgyja tokius pačius įsipareigojimus apdraustosios investicijos pagrindu kaip ir pats investitorius.

2. Paragrafe 1 apibrėžtu teisės perdavimo atveju investitorius negali reikšti pretenzijų, nebent Susitariančioji šalis arba kita jos atitinkama oficiali įstaiga įpareigos jį tai padaryti.

7 straipsnis

Ginčai tarp vienos Susitariančiosios šalies ir kitos Susitariančiosios šalies investitorių

1. Kilus ginčams dėl investicijų tarp vienos iš Susitariančiųjų šalių ir kitos Susitariančiosios šalies investitoriaus, pastarasis apie jį nedelsiant turi pranešti raštu investiciją priėmusiai Susitariančiajai šaliai, pateikdamas detalią informaciją. Jeigu įmanoma, nesutarimus reikia stengtis spręsti suinteresuotųjų Šalių draugišku susitarimu.

2. Jei tokie nesutarimai negali būti išspręsti draugišku susitarimu per šešis mėnesius nuo raštiško pranešimo padavimo datos, kaip nurodyta paragrafe 1, pagal investitoriaus pasirinkimą ginčas turi būti pateiktas į:

– arbitražinį teismą pagal Stokholmo prekybos rūmų arbitražo instituto reglamentą; – Paryžiaus tarptautinių prekybos rūmų arbitražinį teismą;

– į ad hoc arbitražinį teismą, sudarytą pagal Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos arbitražo reglamentą; – Tarptautinį Investicinių ginčų sprendimo centrą (ICSID), sudarytą pagal „Investicinių ginčų tarp valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo konvenciją“, jei abi Susitariančiosios šalys yra pasirašiusios šią Konvenciją.

3. Arbitražas turi remtis:

– šios Sutarties sąlygomis;

– Susitariančiosios šalies, kurios teritorijoje buvo atlikta investicija, įstatymais, atsižvelgiant į taisykles dėl įstatymų prieštaravimų;

– visuotinai priimtais tarptautinės teisės principais ir taisyklėmis.

4. Arbitražo sprendimas yra galutinis ir privalomas abiem ginčo Šalims. Kiekviena Susitariančioji šalis įsipareigoja vykdyti sprendimą pagal savo įstatymus.

8 straipsnis

Ginčai tarp Susitariančiųjų šalių

1. Ginčai tarp Susitariančiųjų šalių dėl šios Sutarties sąlygų interpretavimo ir taikymo yra sprendžiami diplomatiniais kanalais.

2. Jeigu abi Susitariančiosios šalys per šešis mėnesius nuo ginčo pradžios nesusitaria, tai bet kuri Susitariančioji šalis pateikia šį ginčą trečiųjų teismui.

Kiekviena Susitariančioji šalis paskiria arbitražą, o šie du paskiria pirmininką, kuris turi būti trečiosios šalies, palaikančios diplomatinis santykius su abiem Susitariančiosiomis šalimis, pilietis.

3. Jei kuri nors iš Susitariančiųjų šalių nepaskiria savo arbitro ir nepaklūsta kitos Susitariančiosios šalies kvietimui tai padaryti per du mėnesius, tai tos Susitariančiosios šalies prašymu arbitražą paskiria Tarptautinio teismo prezidentas.

4. Jei abu arbitrai per du mėnesius nuo jų paskyrimo nesusitaria dėl pirmininko paskyrimo, tai pastarąjį, bet kurios Susitariančiosios šalies prašymu, paskiria Tarptautinio teismo prezidentas.

5. Jei atvejais, nurodytais šio Straipsnio 3 ir 4 paragrafuose, Tarptautinio teismo prezidentas negali atlikti minėtų funkcijų arba jei jis yra bet kurios iš Susitariančiųjų šalių pilietis, tai pirmininką paskirti turi viceprezidentas. O jeigu ir jis negali to padaryti arba jei jis yra bet kurios iš Susitariančiųjų šalių pilietis, tai pirmininką paskiria vyriausiasis teismo teisėjas, kuris nėra nė vienos Susitariančiosios šalies pilietis.

6. Teismas, remdamasis Susitariančiųjų šalių pateiktomis sąlygomis, pats nustato savo darbo tvarką. Teismo sprendimas priimamas balsų dauguma.

7. Teismo sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiem Susitariančiosioms šalims.

8. Kiekviena Susitariančioji šalis kompensuoja savo nario ir atstovavimo teismo procese išlaidas; kitas išlaidas, taip pat ir tas, kurios susijusios su teismo pirmininku, abi Susitariančiosios šalys dengia po lygiai. Tačiau teismas gali nuspręsti, kad vienos Susitariančiosios šalies išlaidos gali būti didesnės, ir šis sprendimas yra privalomas abiem Susitariančiosioms šalims.

9 straipsnis

Didesnio palankumo sąlygos

Jeigu bet kurioje Susitariančioje šalyje veikiančys įstatymai arba jau esantys, arba vėliau priimti tarptautiniai įsipareigojimai teikia Susitariančiųjų šalių investicijoms palankesnes sąlygas negu šios Sutarties sąlygos, tai įsigali tos palankesnės sąlygos.

10 straipsnis

Konsultacijos ir pasikeitimas informacija

Bet kurios Susitariančiosios šalies prašymu kita Susitariančioji šalis nedelsdama turi sutikti surengti konsultacijas dėl šios Sutarties sąlygų interpretacijos ir taikymo. Bet kurios Susitariančiosios šalies prašymu turi būti keičiamasi informacija, susijusia su įstatymais, taisyklėmis, sprendimais, administracine praktika ar procedūromis, kurias kita Susitariančioji šalis gali taikyti šioje Sutartyje aptartoms investicijoms.

11 straipsnis

Taikymas

Ši Sutartis taip pat taikoma investicijoms, kurios padarytos bet kurios Susitariančiosios šalies investorių kitos Susitariančiosios šalies teritorijoje pagal jos įstatymus 1990 m. gruodžio 29 d.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši Sutartis įsigalioja tą dieną, kai Susitariančiosios šalys praneša viena kitai, kad įvykdyti visi vidaus juridiniai reikalavimai, reikalingi šiai Sutarčiai įsigaliooti.

13 straipsnis

Trukmė ir jos nutraukimas

1. Ši Sutartis sudaryta dešimties (10) metų laikotarpiui. Ji turi būti pratęsta dar tokį pat laikotarpį ar kelis laikotarpius, jeigu viena iš Susitariančiųjų šalių jos nenutraukia, pranešusi apie tai kitai Susitariančiajai šaliai prieš metus iki pradinio ar kito laikotarpio pabaigos. Sutarties nutraukimas įsigalioja, praėjus vieneriems metams po to, kai kita Susitariančioji šalis gauna pranešimą apie Sutarties nutraukimą.

2. Investicijoms, atliktoms iki šios Sutarties nutraukimo, šios Sutarties sąlygos tebegalioja dešimt metų nuo šios Sutarties nutraukimo datos.

Liudydami tai, šią Sutartį pasirašo atitinkami Vyriausybių įgaliotiniai.

Sudaryta Varšuvoje 1992 m. rugsėjo 28 d., dviem egzemplioriais lietuvių, lenkų ir anglų kalbomis, visi tekstai vienodai autentiški. Esant neaiškumams, vadovautis angliškuoju tekstu.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

LENKIJOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU
